

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
 3/4 10 .
 1/2 5 .

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Katipt po Goriškem in Gradiscanskem“, „Katipt po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računijo po Petiti-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnishtvu.

„PRIMOREC“ izbaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekališču Jos. Verdi, Peter Kriebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matijusi v ulici Formica, I. Hovaški v Koronski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Našim občinam!

Naš deželni odbor pošilja občinam okrožnice, v katerih v velepatiotičnih besedah naznanja cesarjev jubilej za dan 2. decembra t. l. ter poroča, kaj je sklenil deželni odbor, namreč:

1. Predlagati deželnemu zboru, da ustanovi večno ustanovo z imenom Jubilejne premije za pospeševanje kmetijskega napredka, ustanovljene v spomin šestdesetletnega vladanja Nj. V. cesarja Franca Jožefa I. — Premije se bodo podeljevale kmetovalcem, ki se radi tehničnega in gospodarskega obdelovanja zemljišča, radi melioracij, novih nasadov, živinoreje ali drugačnega kmetijskega napredka najbolj odlikujejo in morejo služiti v zgled. Vsaka premija bode znašala 1000 kron; premije se bodo podeljevale v enakem številu za slovensko in italijansko stran dežele.

2. Predlagati deželnemu zboru, naj ustanovi še osem brezplačnih mest v gradežkem morskem zdravilišču, tako da se število brezplačnih mest deželne ustanove zviša na šestnajst.

3. Predlagati deželnemu zboru, da se deželna norišnica v Gorici posveti večnemu spominu na Nj. Veličanstvo cesarja Franca Jožefa I.

4. Predlagati deželnemu zboru, naj odmeni prestavnemu jubileju Nj. Vel. denar, ki se je do sedaj podeljeval visokošolcem-prvoletnikom, in da zviša dosedanje znesko od 400 na 600 kron, katere bi se naj zagotovile za vso dobo rednih študij.

Potem pa priporoča:

I. Da skrbe za to, da se prirede dne 1. decembra t. l. zvečer (predvečer slavnega dneva) in na dan jubileja t. l. 2. decembra vse slavnosti, ki so ob slovesnih prilikah običajne.

II. Da skrbe za to, da se snide 2. decembra po slovesni sv. maši, ki se bode tega dne brez dvoma brala, starešinstvo v svečano

sejo in da sklene: poslati pozdrave vladarju, čestitke in izraze udanosti.

Prav lepo se vse to sliši — ali naš stari slavni deželni odbor nima prav nič sklepati in prav nič ukazovati.

Naš deželni odbor je nepostaven, je protustaven. To je dognana reč. Ako sklene kaj, kar komu ni prav, lahko napravi pritožbo na upravno sodnijo, ki bi morala vsak tak sklep razveljaviti iz razloga, ker je ta — deželni odbor nezakonit, torej tudi ne more nič zakonitega skleniti. Pretekli mesec je bil čas, izvoliti nov deželni odbor, ki bi mogel res sklepati, kar bi veljalo, ali zločin-ska obstrukcija je zabranila izvolitev postavnega deželnega odbora tako, da „gospodarijo“ v deželni hiši še vedno obstrukcionisti. — Ti obstrukcionisti sedaj ukazujejo, kaj naj storijo občine ob cesarjevem jubileju. Ta je lepa pa kratka!

Kar so sklenili, ne velja nič. Saj je bil otvorjen deželni zbor cel mesec. Tam je bilo čas, skleniti, kaj naj se stori za cesarjev jubilej, ne pa, da bo sedaj nepostavni deželni odbor sklepal in ukazoval!

Občine morajo zavriniti „ukaze“ iz nepostavnega deželnega odbora. Saj vedo same, kaj jim je storiti!

Nepostavni deželni odbor pa tudi zapeljuje občine v troške za „slavnosti“, ki so ob slovesnih prilikah običajne“, to so take slavnosti, kakoršnih naš cesar ne mara. Prav lepo je povedal, da želi, naj se proslavi jubilej z dobrodelnostjo. Kaj dobrega, kaj koristnega naj storijo občine v spomin cesarjevega jubileja, če morejo sploh kaj storiti pri sedanjih slabih časih, da bi pa šli tisočaki v zrak in za nepotrebne reči, proti temu smo prav odločno, kakor to tudi ni v intencijah cesarja samega.

Dobrodelnost, katero je priporočal cesar, priporočamo tudi mi. Da bi se pa metal denar v zrak, tega pa ne, pa če deželni odbor še tako priporoča „slavnosti“!

Prav lepo se čita, kaj je „sklenil“ deželni odbor. Spomnil se je tudi „kmetijskega napredka“ in določil premije. Obstrukcionisti pa kmetijski napredek! V de-

želnem zboru so uganjali obstrukcijo, naperjeno proti pravim kmetijskim poslancem, ki so poslani v deželni zbor za delo za kmetijski napredek; v deželnem odboru zadnja leta niso storili čisto nič za kmetijski napredek, sedaj pa ob cesarjevem jubileju taka skrb za kmetijski napredek! Obstrukcionisti za kmetijski napredek! Milo se mora storiti človeku... Pa morda bodo kmalu deželnozbornske volitve?!

Deželni odbor hoče, da se deželna norišnica v Gorici posveti večnemu spominu na cesarja. — Skoro 2 milijona K bo stala deželna norišnica, ki bo namesto, da bi bila dobrota umobolnim, nesreča za našo deželo. Kje zmora tako revna dežela take troške! Vihar je nastal radi tega po celi deželi. Sedaj si pa nepostavni deželni odbor hoče pomagati s cesarjevim imenom. 950.000 K je dovoljenih — 2 milijona bo pa troškov. Naj plača Pajer prekoračenje! Cesarjevo ime mu ne bo nič pomagalo. Protestujemo pa, da se vlači tu sem cesarjevo ime z izvestnimi nameni. Sedanjí deželni odbor nima nič sklepati. O norišnici in o prekoračenju pa bo obširnega govora svoj čas v deželnem zboru...

Hudobni jeziki pravijo tudi, da nekateri bi radi dobili odlikovanja povodom cesarjevega jubileja. Odlikovanja zaslužijo posebno obstrukcionisti: Pajer, Gregorčič, Berbuč itd. — Pajer bi postal menda rad baron! No, zato je pridno lomil dano prisego! . . .

Občine vedo same, kaj jim je storiti povodom cesarjevega jubileja. Priporočamo, kar smo povedali. Proč pa z „ukazi“ nepostavnega deželnega odbora, ki nima nič sklepati in nič ukazovati — in tudi nihče naj si ne išče odlikovanj s pomočjo občin, katere so obstrukcionisti v zadnjem zasedanju tako grdo opeharili.

Stanovanja za državne uradnike.

Ministerstvo za javna dela je izdelalo načrt, po katerem se udi državnim uradnikom možnost, da pridejo po ceni do lastne hiše. Načrt ima namen odpomoči splošni sta-

novanjski draginji in pa zagotoviti drž. uradnikom možnost, da lahko brez vsakega napore polagoma prištedijo toliko, da pridejo na stara leta do lastnega doma, katerega bodo tekem let izplačali, ne da bi to občutili in sicer z isto oziroma z manjšo stanarino, kakor jo plačujejo doslej v tujih hišah.

V ta namen se ustanove posebni konsorciji in posameznih deželah, kateri preskrbé članom-uradnikom, česar treba.

Pri tem se bode postopalo na sledeči način: Konsorcij preskrbi svojim članom za novozgrajene hiše pri hipotečnih bankah ali hranilnicah cenem kredit na prvo mesto. Nato zagotovi država drugo posojilo na drugem mestu, in sicer do 50% vrednosti posloplja. To posojilo bode izredno ugodno, če pomislimo, da se bodo plačevale le 3% obresti.

Če upoštevamo, da hipotečne banke oziroma hranilnice, in sploh zavodi, ki posojajo proti popularni varnosti (in le pri takih se bo prvo posojilo zajelo) računajo z amortizacijo vred po 4% do 5%, in zamorejo dovoliti vsaj 40% brez pomisleka, pridemo do zaključka, da dobi uradnik na svojo hišo skupno 90% posojila, in sicer prvih 40% po 4% — 5% in drugih 50% po — 3%. To so izvenredno ugodni pogoji in morda prvič vidimo tu anomalijo, da je obrestna mera drugega posojila manjša od one na 1. mestu!

Potemtakem zadostuje, da prispeva uradnik iz svojega le 10%; vendar najbrže v večini slučajev niti teh 10% ne bode treba, če omislimo, da zamorejo denarni zavodi, kateri tu pridejo v poštev, dovoliti na 1. mesto ne le 40, ampak tudi 50% in pri tem je posojilo še vedno pupilarno zavarovano. V teh slučajih torej uradniku ne bo treba zalagati iz svojega niti vinarja. Končno smemo računati na to, da preskrbi država dotičnim uradnikom vsako vrsto olajšav od pristojbin i. t. d., in če primerjamo vse to s težkočami, s kojimi se je posestniku in drugim stanovom boriti pri sličnih opravilih, moramo priznati, da država v tem oziru res izborna skrbi za svoje uradnike, vendar naj bi ta projekt dovedel vlado do tega, da prične misliti na slično pomožno akcijo pred vsem malim zadolženim posestnikom, kateri pač lahko zajmejo v pokritje ob-

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Athosu omahne počasi roka na stran.
 — Uf! truden sem, pravi d'Artagnan ter sede.
 — Pijte kozarec portoškega vina, pravi Aramis, vzame z mize steklenico ter natoči kozarec; pijte, to vas okrepi.
 — Da, pijmo, pravi Athos, ki ga je bolela Gaskončeva zlovoljnost in je hotel trčiti z njim, pijmo in ostavimo to grdo deželo. Ladja nas čaka, kakor veste; odidimo še nocoj, ničesar več nimamo iskati tu.
 — Zelo se vam mudi, gospod grof, pravi d'Artagnan.
 — Ta krvava tla me žgo v podplate, pravi Athos.
 — Sneg ne vzbuja meni takih občutkov, pravi mirno Gaskonec.
 — Toda kaj hočete, kaj naj storimo sedaj, ko je vendar kralj mrtev? pravi Athos.
 — Torej ne vidite, gospod grof, da bi vam preostajalo še kaj storiti na Angleškem? pravi d'Artagnan malomarno.
 — Ne, nič, nič, odvrne Athos, razun to, da dvomim nad dobroto božjo ter preziram svoje lastne moči.

— No, prav, pravi d'Artagnan; jaz slabotnej, jaz krvoločno zijalo, ki sem se postavil trideset korakov od morišča, da bi bolje videl, kako pade glava kralju, katerega nisem poznal in kateri mi je bil, kakor je videti, indiferenten, jaz mislim drugače nego gospod grof... jaz ostanem!
 Athos silno prebledi; vsako očitjanje njegovega prijatelja ga je zadelo prav v dno srca.
 — A, vi ostanete v Londonu? pravi Porthos d'Artagnanu.
 — Da, odvrne ta; in vi?
 — Vraga! pravi Porthos, ki je bil malo v zadregi nasproti Athosu in Aramisu; vraga! če ostanete vi, ostanem tudi jaz, ker sem prišel z vami sem; ne pustim vas samega v tej neprijazni deželi.
 — Hvala, vrli prijatelj! Predlagati vam hočem torej neko nezatno podjetje, ki ga izvršiva skupno, ko odpotuje gospod grof, in na katero sem se spomnil, ko sem gledal oni krvavi prizor.
 — Kaj takega? vpraša Porthos.
 — Poizvedeti hočeva, kdo je oni človek z masko, ki se je tako uljudno ponudil, da odseka kralju vrat.
 — Človek z masko! vsklikne Athos, torej niste izpustili rablja?
 — Rablja? pravi d'Artagnan; rabelj je še vedno v kleti, in mislim, da se je pomenil par besedic s steklenicami našega gostilničarja. Toda spomnili ste me...
 — Mousqueton! zakliče d'Artagnan.
 — Gospod? se odzove glas, ki je prihajal kakor iz globočine zemlje.
 — Izpustite svojega jetnika, pravi d'Artagnan, vse je končano.

— Toda kdo je potem oni lopov, ki je dvignil roko nad svojim kraljem? pravi Athos.
 — Nekdo, ki je samo iz veselja rabelj, ki pa sicer suče spretno sekire, zakaj treba mu je bilo samo enega udarca, kakor „je upal“, pravi Aramis.
 — Ali niste videli njegovega obraza? vpraša Athos.
 — Imel je masko, odvrne d'Artagnan.
 — Toda vi, niste bili blizu njega, Aramis?
 — Videl sem samo nekoliko osivelo brado, ki mu je gledala izpod maske.
 — Torej je že precej priletel mož? vpraša Athos.
 — O, pravi d'Artagnan, to ne pomenja ničesar; kadar si dene človek masko, si dene lahko tudi brado.
 — Žal mi je, da nisem šel za njim! pravi Porthos.
 — No, glejte, dragi Porthos, ravno ta misel je prišla meni, pravi d'Artagnan.
 Athos je razumel vse; vstal je, rekoč:
 — Odpusti mi, d'Artagnan; dvomil sem nad Bogom, mogel sem dvomiti tudi nad teboj. Odpusti mi, prijatelj.
 — To bomo takoj videli, pravi d'Artagnan ter se napol nasmehne.
 — No, torej? pravi Aramis.
 — No, torej! nadaljuje d'Artagnan; dočim sem gledal, ne kralja, kakor misli gospod grof, zakaj jaz vem, kaj je umirajoč človek, in dasi bi moral biti navajen na take stvari, me vendar kaj takega vselej boli — torej, dočim sem gledal, ne kralja, temveč

stoječih dolgov pri hipoteknih zavodih posojila do 40 ali 50% po isti ceni, ali kedó jim naj da sedaj drugih 40 ali 50%, na drugo mesto in po 3%?

Posestniki dobijo posojila pač tudi na drugo mesto, ali le mali odstotek (5—10%), vendar pri privatnih zavodih in pa proti 6—7% obresti. Privatni zavodi seveda tega ne morejo dati, kar lahko dá država in za kar bi imela dolžnost preskrbeti.

Gregorčič proti Gabrščeku.

(Dopis).

Preneumno je uže, kar trdi Gregorčič dan na dan, da je delal obstrukcijo v deželni zboru zategadel, da bi zabranil Gabrščeku vstop v deželni odbor.

Vsi vemo, da se je postavil Gregorčič na stališče, zabraniti poslancem »Slov. kluba« vstop v deželno upravo, pa naj se imenujejo ti poslanci kakorkoli.

Gregorčiču je uže parkrat ušlo v »Gorici«, da je priznal, da je veljala njegova obstrukcijska gonja namenu: izolirati »Slov. klub«. Povedal je, da je zabranil svojim sovražnikom pristop k deželni upravi. »Sovražnika« pa imenuje Gregorčič tako Gabrščeka kakor dr. Frankota, kajti proti obema je divjal z obstrukcijo. Če bi bil »Slovenski klub« določil dva druga poslance za deželni odbor, bi bil divjal Gregorčič pa proti tema. Vse laskanje dr. Frankotu po »Gorici« je le grda hinavščina. Prav za norca ga hoče imeti Gregorčič, kajti po eni strani ga meče med sovražnike in priznava, da se je boril proti njemu istotako kakor proti Gabrščeku, po drugi pa hinavec zatrjuje, da nima nič proti njemu.

Potrebo boja proti Gabrščeku glede deželnega odbora si je Gregorčič izmislil še le takrat, ko so mu začeli »novostrujarji« dajati po grbi. Takrat jih je hotel preslepiti s potrebo boja proti Gabrščeku, pa jih ni preslepil in ne preslepi nobenega, ki ima le še količkej pameti v glavi.

Vzemimo slučaj, da bi Gabrščeka ne bilo v deželni zboru. Kaj bi bil počel Gregorčič? Ravno to, kar je delal sedaj, ko je v deželni zboru Gabršček. »Slovenski klub« bi se bil postavil na isto opravičeno stališče, da mu pritičeta dva odbornika, in Gregorčič bi se bil postavil proti tej opravičeni zahtevi tako, kakor se je, ko je v »Slov. klubu« tudi Gabršček.

Volilni boj se je vršil poglavitno v to svrhu, da se naredi konec Pajerjevemu sistemu ter da vstopijo v deželno upravo možje, katerim bo pri srcu blagor našega kmečkoga ljudstva. »Slov. klub« je imel od svojih volilcev naročilo, da se potegne za to, da se spremeni deželno gospodarstvo; zato

se je moral postaviti na edino pravostališče, da je zahteval zase dve odborniški mesti.

Proti temu se je boril Gregorčič in bi se bil boril, tudi če bi Gabršček ne bil v deželni zboru in naj bi bili poslanci X-i ali Y-i.

Ako bi se bil »Slov. klub« postavil na kakšno drugo stališče ter bi bil morebiti kaj odjenjal, potem pa bi si bil nakopal na vrat upor in obsodbo svojih volilcev.

Gregorčič je mojster v izgovorih. Poprej se je izgovarjal na dr. Tumo, sedaj se izgovarja na Gabrščeka, in če bi tega ne bilo, bi si izbral za drugega za svojo tarčo. Saj ga vendar poznamo.

Je uže smešno, kako buta ob Gabrščeka ter slepi ljudi, da le radi njega je delal obstrukcijo, ko mu tega ne verjamejo niti v njega lastni stranki več. Ali tako delajo desperatni ljudje.

Ob jednom pa hoče živeti Gregorčič le ob Gabrščeku. Poprej je živel ob njegovem delu, sedaj pa hoče še vedno živeti ob njem, češ: glejte! proti njemu se moram boriti, to je potreben boj! Bog varuj, če bi Gabrščeka ne bilo! Kako bi živel Gregorčič!

Volilec.

DOPISI.

Iz sežanskega okraja.

Iz Nakioga na Krasu. — Sporočamo, da so table, viseče pri vhodih v vasi, v tukajšnji občini samo slovenske.

Domače vesti.

Slovensko gledališče. — »Narodni Prosveti« se je posrečilo, pridobiti ta mesec za dve predstavi gostovanje slovenskega gledališča v Ljubljani. — Predstavi bosta 22. in 23. t. m. v »Trgovskem domu«. Predstavljali bodo dve znameniti igri: igrokaz »Maškerada« in angleško burko »Niobe«, ki sta noviteta v ljubljanskem gledališču in sta pridobili vseobče priznanje ter imeli vselej — polno hišo. Za danes rečemo še, da nastopijo iste osebe, kakor v Ljubljani. Nudil se nam bo torej izreden užitek, kakoršnega doslej še nismo bili deležni.

Poroki. — Jutri se poroči gospod Viktor Kavčič, c. kr. davčni uradnik v Tolminu, z gospodično Elizabeto Hrastovo. Vse najbolje!

Jutri se poroči g. Franc Fatur, vodja orožniške postaje v Kanalu, z gospo Tonico Batističovo iz Vrtojbe. Bilo srečno!

Fevsko in glasbeno društvo v Gorici. — (Podružnica »Glasbene Matice« v Ljubljani) priredi svoj redni jesenski koncert dne 12. dec. 08. v dvorani Trgovskega doma. — Program objavimo pravčasno.

Iz sodne službe. — Sodna praktikanta na c. kr. deželni sodišču v Trstu Štefan Tomasič in dr. Ernest Rekar in sodni praktikant dr. Ivan Bastiancich na c. kr. okrajnem sodišču v Labinju so postali avskultanti.

Imenovanje v poštni stroki. — C. kr. poštni konceptni praktikant Avrelijan Bombig je imenovan poštним koncipistom za c. kr. poštno brzojavno ravnateljstvo v Trstu.

Iz politične službe. — Okrajni komisar Fran Wlček je iz Sežane premeščen v Trst, okrajni komisar dr. Fran Hausch iz Gradišča v Sežano in namestniški konceptni praktikant Cezar conte Zanone iz Trsta v Gradišče.

Starateljstvo v št. Avdrožu je sklenilo v seji v nedeljo darovati družbi sv. Cirila in Metodja 50 K.

Koncerti pri Jelenu so slabo obiskovani od strani slovenskega občinstva. Vojaška godba se prizadeva, da svira vse slovanske skladbe, ki so jej pristopne, ali dela to večini občinstva, ki ni slovensko. — Kaj naj to pomeni? Pred 14 dnevi je bil navzoč poslanec iz sednje dežele ter vprašal: Toliko čujem o napredku Slovencev v Gorici, — ali kje so ti danes? — Pri jednom koncertu sta bila navzoča tudi dva socialna demokrata. Jeden teh je potem v »D. L.« zlovoljno poročal, da so se tam šopirili oficirji, slovenskega občinstva pa da ni bilo. — Oficirji v Gorici niso Slovencev ne motijo; doslej še niso dali povoda, da bi jih odganjali, narobe: slovenski trgovci in obrtniki naj jih docela pritegnejo nase. Oficirji pusté goriskemu občinstvu nad 1 milijon kron na leto. Kjer se bo ta milijon valjal, tam ostane dovolj dlake! Umeje se pa, da se ne bomo pustili nikdar zaliti! — Mokrač je tudi zabavljaj na »programe« in zaklical, da ... se bori za slovenske programe. Ali smo smešni! Vojaška godba iz uljudnosti šapirografuje po nekaj programov in jih razdeljuje. Tu je s u h program, nič besedila. Ali naj morda hotelska uprava da tiskati še posebe »slovenske programe? To se lahko zgodi, ali če mora uprava doplačati za vsak koncert nad 50 kron, ker Slovenci ne prihajajo, tedaj je jasno, da si ne more dovoliti luksusa še novih izdatkov.

Sicer pa bo tudi to leto kmalu pri kraju, ker je — zadnji poskus. Ako pride potem to podjetje v tuje roke, bodo morda dovoljni vsi zabavljaji iz tisti, katerim to ni »narodno podjetje« ter se boje, da bi se tu zagotovila dobra eksistenca jednemu Slovincu. Reflektantje je več, ki komaj čakajo, da se tu vgnezdijo. Stavimo glavo, da bo potem tu več Slovencev, če tudi ne bo začenja slovenskega in bodo morali biti slovenski gostje tako lepc »kuš«, kakor znaje biti po drugih hotelih in restavracijah.

Članek »Deželno gospodarstvo« je obljubila »Gorica« za danes. 5 tednov je že, kar smo priobčili članek »Goriška dežela na robu finančnega poloma«, ki je izzval skrajno pa opravičeno ogorčenje proti Pajerju in Gregorčiču v celi deželi; tudi v klerikalnih vrstah. 5 tednov je rabil Gregorčič s pomočniki, da pride na dan s člankom o deželni gospodarstvu. Če hoče povedati resnico, naj kar potisne naš članek »Goriška dežela

na robu finančnega poloma«; drugič bo malo ali nič resnice v članku, pa polno zvitarij in sofistike. Odgovor dobé po zaslužnju.

Umrl je v Gorici dr. Aron Luzzatto, bivši mestni protofizik in znan zdravnik, star 69 let.

O velelaški demonstraciji pri pogrebu regnicola Karola Chiaba v soboto v Gorici smo poročali na kratko že v soboto. Za 65 letnega Chiaba, ki je bil reven delavec, se prej ni nihče zmenil. Ko so ga pa prinesli v bolnišnico, zadetega od kapi, so zavohali irredentovci in republikanci, da je bil Chiaba Garibaldinec, ki se je bojeval proti Avstriji. Kakšen pogreb je bil, smo že povedali: Irredentovci, republikanci in vsi tisti slavni junaki palic in kamenja z binkoštnega ponedeljka so šli za pogrebom. Nosili so dva venca: eden s samimi laškimi trakovi in napisom: »Al garibaldino Chiaba i democratici goriziani«; drugi na eni strani z laškim trakom, na drugi z rdečim in napisom: »Al prode (junaku) garibaldino i giovani repubblicani«. Demonstracija je bita očita. Čemu, ki je držal trak, je tako dopadlo, da bi bil najrajše kričal: Abbasso i ščavi! — Da se kaj takega dovoli v Gorici, se je živo komentiralo med onimi, ki mislijo, da je Gorica še v Avstriji. Ne preveč laskave besede so padale na naslov gosp. političnega šefa na Travniku.

»Narodni sklad« ne služi prvotnemu namenu, brblja »Gorica« in kliče za pričo dr. Tumo oziroma njegov »Delavski List«. Seveda ne! Kajti glavni namen, ki je bil svoj čas dr. Tumi (— kateri mu je zdaj »glayni«, še ne vemo —), se lepo izvršuje brez »N. sklada«, brez dr. Tume in brez klerikalcev. V »Trgovskem domu« in v novem »Društvenem domu« (v ulici sv. Ivana) je prav primerno nameščenih — devet narodnih društev. »N. sklad« pa podpira tam, kjer je pomoč najbolj potrebna in nujna in kjer bi brez tega sklada ne bilo mogoče najti sredstev. To so v glavnem visokošolci, učiteljski in tudi srednješolci. V politične ali strankarske svrhe ni šlo iz tega sklada niti vinarja. — Narodno-napredna stranka ima za svoje potrebe poseben »sklad«, ki je seveda tudi »narodni«, ali ta sklad je od prejšnjega docela ločen in neodvisen. No, ta sklad je še tu in bo tu, s tem naj se klerikalci le sprijaznijo, ker vsa jeza nič ne pomaga. — Kako pa mi gospodarimo s svojim denarjem, to kavce nič ne briga, — tudi ne takih naprednjakov, ki v ta sklad nič ne prispevajo.

Ni zveza pa je ni. — Gregorčič taji zvezo s Pajerjem, pa če mu jo dokaže magari cel svet! Nadškof ga je obsodil radi te zveze, »novostrujarji« so mu skočili v lase radi te zveze, »Slovenec« je pribil, da obstoja taka zveza, ali Gregorčič taji in taji in bo tajil. V soboto je priobčil v »Gorici« cel članek, v katerem zopet taji zvezo z laškimi liberalci. Pravi, da on ni zvezan z laškimi liberalci, ampak Gabršček je zvezan z njimi! Kdo se ne smeje? Krave se morajo smejati Gregorčičevim trditvam. Piše celo, da je »Soča« agitrala za laške liberalne kandidate, ko ve dobro, da je resnica ta, da »Soča« ničisto nič agitrala za laške liberalce; niti besedice ni bilo v

rablja z masko, mi je prišla, kakor sem že rekel misel, da bi poizvedel, kdo je oni človek. Ker pa smo mi navajeni, da drug drugega spopolnujemo ter se kličemo drug drugega na pomoč, kakor pokliče človek drugo roko na pomoč prvi, — sem pogledal mehanično okrog sebe, da bi videl, če je Porthos tu; zakaj vas, Aramis, sem spoznal poleg kralja, in za vas, grof, sem vedel, da morate biti pod odrom; zato vam tudi odpuščam, pristavi d'Artagnan ter stegne roko, zakaj morali ste pač zelo trpeti. Oziral sem se torej okrog sebe, ko sem zapazil poleg sebe glavo, ki je morala biti nekoč razklana, in ki je bila zakrpana, kolikor se je dalo, s črnimi obvezami. »Parbleu! sem rekel sam pri sebi, zdi se mi, da je ta obveza in so ti šivi moje vrste in da sem nekje jaz sešel to črepinjo«. In res, bil je oni nesrečni Škotec, Parryjev brat, saj veste, oni, na katerem je poskusil Groslow v zabavo svojo moč in kateri je imel samo pol glave, ko smo ga našli.

— Da, res, mož s črnimi kurami! pravi Porthos.

— Da, prav pravite, on je bil, migal je nekemu drugemu človeku, ki je stal na moji levici; obrnil sem so ter spoznal poštnjaka Grimanda, ki je kar požiral z očmi mojega rablja z masko, kakor jaz.

— Oj! sem ga zaklical. In ker se gospod grof poslužuje tega kratkega zloga, kadar govori z Grimandom, je Grimand razumel, da kličem njega in obrnil se je, kakor da ga je nekaj pičilo; tudi on me je spoznal, in stegnil je prst proti človeku z masko, rekoč:

— Hm? In to je pomenjalo: Ali ste videli?

— Parbleu! sem mu odvrnil jaz.

Razumela sva se popolnoma. Obrnil sem se nato proti našemu Škotcu, in tudi njegov pogled je govoril.

Kratko, vse je končalo, kakor veste, na zelo tužen način. Ljudstvo se je oddaljilo, polagoma se je zvečerilo; umaknil sem se z Grimandom in Škotcem, kateremu sem pomagal, naj ostane pri naju, v neki kot na trgu, in gledal sem od tu rablja, ki se je vrnil v kraljevo sobo ter se tam preoblekel; njegova obleka je bila gotovo okrvavljena. Nato si je del klobuk na glavo, se ogrnil v plašč ter izginil. Uganil sem, da zdajci odide, in stekel sem nasproti vratom. In res, pet minut pozneje smo ga videli, kako je prihajal dol po stopnjicah.

— In ste šli za njim? vsklikne Athos.

— Parbleu! pravi d'Artagnan; toda to ni bilo tako lahko, veste! Vsak hip se je obrnil nazaj, in tedaj smo se morali vselej skriti ali pa narediti nevedne obraze. Stopil bi bil pač k njemu ter bi ga bil ubil, toda jaz nisem egoist, in to je bilo nekaj posebnega, kar sem hotel prihraniti za vaju, Aramis in Athos, da vaju malo potolažim. Ko smo hodili tako kake pol ure po najbolj krivih ulicah notranjega mesta, je prišel rabelj do majhne, osamljene hiše, kjer ni niti najmanjši šum in niti najslabotnejši svit pričal o navzočnosti kakega človeka.

Grimand je potegnil izza svojih širokih škornjev pištolo ter jo pokazal, rekoč:

— Hm?

— Ne, sem mu odvrnil ter ga prijel za roko.

Rekel sem vam že, da sem imel svoje posebne namene.

Človek z masko se je vstavil pred nekimi nizkimi vrati in vzel iz žepa ključ; toda predno ga je vtaknil v ključavnico, se je obrnil, da bi videl, če ni šel kdo za njim. Jaz sem bil skrit za nekim drevesom, Grimand za obcestnim kamnom, Škotec pa, ki ni imel ničesar, da bi se bil skrtil, se je vrgel sredi poti na tleh.

Gotovo je mislil oni, ki smo ga tako zasledovali, da je čisto sam, zakaj takoj sem začel škrtanje ključa; vrata so se odprla, in človek z masko je izginil.

— Lopov! pravi Aramis, med tem, ko ste prišli vi sem, je gotovo ušel, in ne najdemo ga več.

— Bežite no, Aramis, ne poznate me! pravi d'Artagnan.

— Ali vendar, pripomni Athos, v vaši odsotnosti...

— No da, ali nisem imel tu Grimanda in Škotca, da me nadomestujeta v moji odsotnosti? Predno je mogel rabelj napraviti v hiši deset korakov, sem jaz že obletel okoli in okoli poslopje. Pri enih vratih, pri onih, skozi katera je bil rabelj vstopil, sem postavil našega Škotca ter mu povedal z znamenji, da mora iti, če pride človek s črno masko iz hiše, za njim, kamorkoli pojde, došim bi šel Grimand za Škotcem ter se vrnil potem sem ter čakal tu na nas. Nato sem postavil Grimanda k drugemu izhodu ter mu isto naročil; in zdaj sem tu. Zver je obkoljena; kdo hoče sedaj videti halalija?

Athos se vrže d'Artagnanu v naročje, in ta si obriše čelo.

(Dalje pride.)

„Soči“ v tem pogledu. Pa Gregorčič si misli: Pomagaj, kar more pomagati, in njegova „Gorica“ laže na levo in na desno. — Naravnost otročji postaja mož in smešen; z glavo zmajajo še tisti, ki so doslej lezli za njim.

Akademični kipar Ivan Zajec ima svoj samostalni atelijé v Ljubljani na gradu. Ivan Zajec je priznan umetnik, katerega priporočamo slov. občinstvu. Izdeluje razna v kiparstvu spadajoča dela, kakor prevzema v delo tudi portrete, po fotografiji posnete, za plastično doprsni kip; sprejema vse, kar spada h figuralki. Pred kratkim je izdelal 4 m dolg keilih za dekliški licej v Ljubljani. — Kdor si hoče naročiti kako tako delo, naj se obrne na kiparja Iv. Zajca.

Iz Kopra nam poročajo, da se je tiste dni, ko je bil po dogodkih 20. sept. v Ljubljani užaljen v srce vsak Slovenec, na učiteljsku v Kopru že znani profesor Sp., ki bi rad prišel v Gorico službovat, norčeval z dijaki ter jim zabavljaj. Komentarija ni treba, dejanje se samo obsoja. Pritožili so se radi tega na pristojno oblast — Sp. je hitel pu na dopust 4 mesecev!!

Wieser in Derschatta. — Znano je debelo prijateljstvo med tukajšnjim postajenačelnikom in železniškim ministrom Derschatta. To prijateljstvo datira od takrat, ko je bil Wieser na Jesenicah, kjer je imel sitnosti in pravde. Pravni zastopnik Wieserjev je bil dr. Derschatta, ki je svojega klienta dobro in srečno zastopal; Wieser pa je svojega zastopnika dobro plačal. Od takrat naprej sta si debela prijatelja in temu prijateljstvu se imamo zahvaliti, da je prišel Wieser v Gorico. Vse pritožbe proti temu človeku so bile dosedaj brezuspešne, ker ga je ščitil Derschatta. Derschatta pa sedaj izstopa iz ministerstva. Zato se morajo ponoviti pritožbe proti Wieserju, ki naj bi tudi izginil iz Gorice; zadnji čas bi bil!

Dr. Gregorčič — bahač. — Moj odgovor pod tem naslovom je zadel v živo, da teče bahavemu vitezu srčna kri; zato pa „Gorica“ zopet tuli in udriha z zvijanjem, zavijanjem in novimi lažmi. — Zavlačam kratko: Svoja razkritja sem podpisal; vsa javnost vé, kdo je odgovoren za sleherno besedico. In danes potrjujem zopet s svojim podpisom, da je res le to, kar sem pisal jaz; svojo osebno čast in svojo politično pozicijo postavljam tu v igro, ker se ne bojim — izgube. Doslej sem že neštokrat podpisal cele članke in brošure, ki so razkrivali nagoto dr. Gregorčiča, a ta vitez se doslej ni upal le enkrat s svojim podpisom na dan. Zakaj? Ker je vedel, da ga potem zagotovo uničim, dočim se tako on sam lepo skriva za — „uredništvo“. Čitatelji „Soče“ mi bodo gotovo le hvaležni, da jim ne jemljem prostora z odgovorom, ki je razumnikom nepotreben. Kaj „backi“ mislijo, nas ne briga. Ako je pa le kje kdo, ki mu je kaj nejasno ali mu vzbuja „Gorica“ najmanjši dvom, naj se oglasi, — in dobi točno pojasnilo z dokazi vred. A. G.—k.

Gregorčič ima to grdo navado, da če le more se zaleti v poslanca Alojzija Štreklja. V soboto je hotel smešni vitez z Vrsnega smešiti dobrega našega poslanca. Farbal je, da se je Štreklju na shodu v Slivnem slabo godilo med soc. demokrati. Resnica pa je, da je bil shod prav lep in govori ter pojasnila Štrekljeva taka, da so bili zadovoljni z njimi soc. demokrati. — Štrekelj je šel namenoma v Slivno, da govori tudi soc. demokratom. To je prav in lepo. Zato pa je toliko bolj smešno in neumno zaletavanje v Štreklja po „Gorici“. Zaupanja, katero ima Štrekelj pri svojih volilcih, mu Gregorčič nikdar ne izpodkoplje, pa če se še tako trudi.

Razpis natocaja. — Za opravo deželne norišnice je treba pripraviti 460 matracov (žimnic) iz volne in žime, kakor tudi 800 vzglavij. — Kdor želi prevzeti to delo, ki se mora izvršiti v prostorih deželne norišnice, naj vložijo pismene ponudbe, ki se v njej mora navesti cena in čas, v katerem se bodo mogli izročiti ti predmeti, do 16. t. m., in sicer do 12. ure, na vložni zapisnik deželnega odbora. Nadaljna pojasnila se dajejo v uradih deželnega odbora (stavbni oddelek) ob uradnih urah. — Deželni odbor.

Kaj je z električnim tramvajem v Gorici? — Dolgo časa nam že obljublajo tramvaj. Tir za tramvaj je narejen in vse drugo pri tem potrebno, vozovi so tudi tu, ali tramvaj še vedno ne teče. Naglica ni nič prida — po tem pregovoru se ravnao naši mestni očetje s šudovito doslednostjo. Reko se je, da bo

teklen tramvaj začasno do Korna, pa tudi to se ni zgodilo. Dovozna cesta na Gorisček tudi ni še gotova. — Po mestu pa se govori sedaj, da se otvori tramvaj do Korna takoj, ko se vrne z Ogrskega dr. Venier in Pinjavč, ki sta šla s pooblastilom municipija tje kupovat konje za električni tramvaj!

Štrajh delavcev v ladjedelnici v Tržiču je končan. Diference gledé urnika so zavravane.

Važne. Opozorjamo na današnji oglas tvrdke Samuel Heckscher šenr. v Hamburgu.

Zveza narodnih društev.

Pevsko-tamburško društvo „Podgora“ v Podgori priredi v nedeljo dne 6. decembra društveno veselico. Natančneje se objavi pravočasno.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Novo vino se odslej naprej ne bo smelo točiti po gostilnah do novega leta. Pripravljena je taka odredba politične oblasti, da se more na ta način prodati staro lansko vino.

Brezobrestna posojila za štajerske vinogradnike. — V svrhu obnovenja po trtni uši uničenih vinogradov se je dovolilo za tekoče leto od strani države in dežele sledeče svote kot brezobrestna posojila: za Celje 3800 kron, Kozje 14.900 kron, Ormož 52.700 kron, Konjice 9.700 kron, Št. Lenart 15.700 K, Sevnica 7.800 K, Ljutomer 13.000 kron, Maribor 81.400 K, Šmarje 11.500 kron, Zg. Radgona 30.900 K, Ptuj 60.000 kron, Radgona 900 kron, Brežice 24.700 kron, Rogatec 31.300 kron, Slov. Bistrica 19.400 kron.

Priobčujemo to, da vidijo naši vinogradniki, kako se dela z brezobrestnimi posojili v drugih deželah in kako se je delalo pri nas, kjer klerikalci toliko govorijo o podpori in pomoči kmetu. — Brezobrestna posojila na Gorisškem bi bila prišla prav v glavnem slovenskim vinogradnikom. Zato jih ni bilo dobiti. Niso hoteli, posebno ne Pajer, ker ni bilo namenjeno samo za Lahe, Gregorčič pa je molčal in se celo protivil zahtevanim poviškom v deželni hiši. Poslanec Štrekelj je s povzdignjenim glasom zahteval v deželnem zboru dobre pomoči vinogradnikom, pa zadel je na gluha ušesa pri laških in slov. klerikalnih poslancih. Da, še celo zapadle so dovoljene podpore! Skrb za kmeta v naši deželni hiši je res velikanska!

Politični pregled.

Beckovo ministerstvo je odstopilo. Baron Bienert ima nalogo sestaviti novo ministerstvo. Bienert je slepo orodje dunajskih kršč. socialistov, zagrižen klerikalec in velik neprijatelj Slovanov! Kakor se čuje, se je Bienertova misija ponesrečila ter ne bo mogel sestaviti ministerstva.

Srbski prestolonaslednik se je povrnil iz Petrograda v Beligrad ter bil slovesno sprejet.

Na Balkanu. — Srbski prestolonaslednik je imel, ko se je povrnil v Beligrad, bojevit govor, ki najbrže ni bil na mestu. — Deputacijo bosanskih mohamedancev je vsprejel cesar 9. t. m. — Srbski minister za vnanje reči je prispel v Rim, kjer je imel razgovor s Tittonijem. — Govori se o konfliktih na bosensko-srbski meji, da je avstrijsko vojaštvo zabranilo neki srbski četni vhod v Bosno. — Baje so hoteli udreti avstrijski vojniki v Črnogoro, ali Črnogorci so jim to zabranili. Vojak Podibynski X. pošpolka je bil baje ustreljen od nekega Srba. — Turčija nadaljuje z mobilizacijo. V Rumuniji se ponavljajo demonstracije proti Avstriji. — Vojašnico v Konici v Bosni so pogнали v zrak baje bosanski begunci, ki so se poskrili potem po gorah. 170 vojakov je mrtvih.

Dr. Kramaf je obolel ter mora po nasvetu zdravnikov v Egipt. Načelnik mladočeskega kluba postane dr. Pacak.

Razne vesti.

4000 odlikovanj ob cesarjevem jubileju. — Deželne vlade so že predložile svoje predloge, o odlikovanih 2. decembra. Sedaj se o predlogih posvetujejo v ministerstvu. Število odlikovancev bo nad 4000, od teh bo odpadla tretjina na državne uradnike. Obenem bodo milostnim potom zvišane pokojnine raznim civilnim in vojaškim penzionistom.

Hazard. V neki kavarni „auf der Wieden“ na Dunaju se je igralo vsako noč hazard. Policija je izvedela o tem ter presenetila pred kratkim igralce, katere je zalotila pri igri

„makao“. Igralci so bili sami tehnikci iz Istre in Dalmacije. Denar in karte je konfiscirala policija, proti igralcem je uvedena sodna preiskava.

V Ljubljani je volilcev v splošni kuriji za deželni zbor 7754.

Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju se bo vršil v soboto dne 14. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v prostorih Slovenske Besede I. Drachengasse 3.

200 oseb je utonilo. — Iz Londona poročajo, da se je potopil neki parnik med Amoy in Tungan, na katerem je bilo 600 potnikov. Utonilo je 200 oseb.

Črnogorski delavci, ki so delali na progi čez Ture v Malnicah na Koroskem, so nenadoma odpotovali v domovino.

Dr. Krek-u se je baje sanjalo, da bo združil vse slovensko združništvo v eno zvezo. Pozabil je pri tem, da njegova „Zadr. Zveza v Ljubljani“ ni nič drugega, kakor navadna politična organizacija, katere prvi nameš je, zasigurati življenje gotovim političnim strankam. In taka organizacija ne bo nikdar v stanu, združiti vsa slovenske zadruge! Sicer pa, recimo, da je tako združeno slovensko združništvo nekega lepega dne izvolilo v načelstvo same može, ki n. pr. dr. ju Kreku niso všeči. Ali bi mi potem ne doživeli ravno isto. kar smo doživeli pri Družbi sv. Cirila in Metoda? Čisto gotovo! Sej je tem ljudem le do tega, da bi komandirali brez ugovora! Torej tudi niste sposobni združiti slovenskega združništva v eno zvezo! — „Zadr.“ —

„Südmark“ je najnevarnejše bojno društvo, kar jih imajo Nemci. To društvo dela že mnogo let na gospodarsko uničenje slovenskega naroda in čim več bo imelo sredstev, toliko lažje bo vodilo boj zoper nas. Zdaj je to društvo izdalo bloke, s katerimi si pridobiva novih sredstev. Med nemškimi dijaštvom na dunajskih visokih šolah se prodajajo listki teh blokov z največjo živahnostjo, a tudi meščanstvo sega pridno po njih. „20 Heller für die „Südmark“ anlässlich der Laibacher Ereignisse“, je tiskano na teh listkih. Kaj je naša dolžnost — je jasno.

Aneksija Bosne in Hercegovine. — Govori se, da predloži vlada ogrsko-hrvatski poslauski zbornici na eni prvih sej zakonski načrt o aneksiji Bosne in Hercegovine. Razprava o tem načrtu bo brzokone zelo živahna, ker bo do na njej sodelovali vsi člani 48-ške lige in narodnostne stranke, sosebno se pa pripravljajo hrvatski poslanci, da natanko precizirajo svoje stališče nasproti aneksiji.

Postojnska občina je uložila prošnjo na najvišje mesto za podelitev imena „mesto“ o priliki cesarjevega jubileja.

Izseljevanje preko Reke. — Sedaj na jesen razte izseljevanje v Ameriko. Dočim se je tekom leta izselilo komaj 150 oseb, odpeljal je pred par dnevi parnik „Pannonia“ 1062 potnikov tretjega in 332 drugega razreda. Med potniki je bilo 160 otrok in 31 dece izpod onega leta.

Novo sredstvo proti pljančevanju je iz naša ameriška policija. Policaji spravijo vsakega pijanca, ki ga dobe na ulicah, na policijski urad, kjer ga takoj fotografirajo, nato pa vržejo pijanca v ječo. Drugo jutro pokažejo iztreznencu fotografijo, da vidi, kakšen je bil, ko je bil pijan. Taka fotografija učinkuje baje tako uspešno na človeka, da se v budoče varuje pljanstva.

Ameriški Slovencev in „Kranjska hranilnica“. — Kekor se proča iz Amerike, so jeli tudi ameriški Slovencev dvigati denar iz nemške „Kranjske hranilnice“. Mnogo izmed njih je bilo doslej mnenja, da je tu denar najbolj varno naložen, zdaj so pa prišli do prepričanja, da so se grdo motili, da nimajo prav nobenega jamstva tudi za en vinar ne. Amerikanci pravijo: Tako krvavo trdo moramo prislužiti svoj denar, potem naj pa bomo še v skrbeh zanj? Zato so sklenili, da dvignejo vse svoje prihranke iz te nemške hranilnice in da ga nalože v slovenske, izmed katerih je vsaka občinska bolj varna, nego pa „Kranjska“ v Ljubljani. Lep zgled ameriških Slovencev je vreden vsega posnemanja! Ponatis iz „Nar.“

Književnost.

Novi knjiga. — Društvo „Pravnik“ v Ljubljani je ravnokar izdalo že davno zaobjeto 5. knjigo „Poljudne pravne knjižnice“ (zvezek XI. in XII.), ki obsega predpise zoper okvaro poljščine (poljskega blaga) za

vse slovenske pokrajine. Knjižica, ki stane le 80 vin., ima naslednjo vsebino: I. Državni zakon o uradnem stanju stražarskega osebja. II. Predpisi za Kranjsko. a) Zakon o obrambi poljščine. b) Razglasilni ukaz o vinograjskem zakonu. c) Zakon za vinograde. d) Okrožnica dež. odbora vinogradnikom. e) Zakon ob označkah čuvalnih organov. f) Ukaz k temu. g) Zakon o varstvu planink in kraljeve rože. III. Predpisi za Korosko. a) Zakon o obrambi poljščine. b) c) Dodatni predpisi k temu zakonu. IV. Predpisi za Gorisko-Gradiško. a) Zakon o varstvu poljskega blaga. b) c) Dodatni predpisi. d) Zakon o zabtevkah za javne stražnike. e) Zakon v varstvo planinke. V. Predpisi za Istro. a) Zakon o varstvu poljskega blaga. b) c) d) Dodatni predpisi k temu zakonu. e) Zakon o reji in paši koz. f) Ukaz k temu zakonu. VI. Predpisi za Trst. a) Zakon o varstvu poljskega blaga. b) c) Dodatni predpisi k temu zakonu. Sklepne urednikove pripomnje. — Urednik dr. Ed. Volčič v Novem mestu pravi v svojih sklepnih pripomnjah: V svojem uradovanju sem mnogokrat opazil, da našim kmetovalcem, pa tudi županom, prav pogosto ni znano, kako je županstvom dana pravica, da sodijo sami o škodi ali okvari, storjeni na poljedelskih zemljiščih ali stvarih. Priporočna zbirka teh predpisov je bila torej jako potrebna. Ni treba omenjati, da se s takim priprostim končanjem preprirov na občinskem uradu prihrani mnogo potov, časa in sovrastva. Pravedarjem pa, ki radi takih oškodb deželnim zakonom nasproti le še, iščejo strokov na sodiščih, jih sodnik pač ne bi prisodil, tudi ko bi pravdo dobili, ker ti troški niso bili potrebni; — tudi noben odvetnik se ne bi trgaj za take pravdice. Omenjeni zakoni so vinorodnim krajem velike važnosti tudi za to, ker, razen štajerskega in tržaškega, dajo županstvom oblast, da določijo dobo trgatve. Ko bi se izpolnjevala določila tudi s te strani, bi ne bilo radi vsakoletnih največ prezgodnjih trgatve tolikih nerednosti, o kateri pravi že okrožnica kranjskega deželnega odbora od 16. maja 1874. natisnjena na strani 28, da so na škodo posameznim vinogradnikom, pa gotovo tudi vnotrštvu kranjskemu sploh. Vsebinska in nizka cena priporočati knjigo sami. Jezik je jako umljiv in krepek, saj je velik del teh predpisov svoj čas sestavil pok. pesnik France Levstik. Ponatis iz te knjige z nekimi pristavki je „Stonska tabela s kazensklmi določili zaradi obrambe poljščine“, ki velja, za vsako kronovino posebej pa 20 vin. Oboje se dobiva po vseh knjigarnah, v Novem mestu tudi pri uredniku dr. Ed. Volčič-u.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Količina manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Knjigovodja ali komptoarist želi vstopiti v službo v Gorici. — Vešč slov. in nem. jezika v govoru in pisavi z večletno prakso. Vstopi lahko takoj. — Vešč pove upravnistvo.

Proda se hiša v koji je bila 35 let trgovina z mešanim blagom in pekarna. K hiši spada dvorišče, pralnica, velik vrt nasajen s trtami. Zadnjih 5 let je bilo v hiši konsumno društvo. Proda se radi onemoglosti gospodarja po jako nizki ceni. — Natančneje se izve pri g. Ivanu Suttner, Via Ponte nuovo 44 v Gorici.

IV. 125/95

25.

Razpis dražbe.

Dne 30. novembra 1908. ob 10. uri zjutraj prodalo se bode na licu mesta poslopje hšt. 60 in vrt v Velikih Žabljah potom prostovoljoe sodne dražbe. Poslopje sestoji iz pritličja, I. nadstropja, podstrešja, kleti, hleva, svinjaka, stranišča ter prostornega dvorišča in je jako pripravno za gostilno in trgovino. Natančneji pogoji so pri Ajdovski sodnji na vpogled strankam.

Največji dobitek: Mark 600.000
 Naznanilo sreče.
 Za dobitke garantira država

Vabilo k udeležbi dobitnih šans

pri denarni loteriji, za katero garantira država Hamburg in pri kateri je

9 milijonov 841.476 Mark dobitkov.

Glavni dobitki te prekernišne denarne loterije so sledeči: Največji dobitek je v srečnem slučaju 600.000 Mark.

1 premija à 300.000 Mk.	1 dobitek à 40.000 Mk.
1 » » 200.000 »	1 » » 30.000 »
1 » » 60.000 »	7 » » 20.000 »
1 » » 50.000 »	1 » » 15.000 »
1 » » 45.000 »	11 » » 10.000 »
1 » » 40.000 »	46 » » 5.000 »
1 » » 35.000 »	103 » » 3.000 »
1 » » 30.000 »	163 » » 2.000 »
1 dobitek » 100.000 »	539 » » 1.000 »
1 » » 60.000 »	693 » » 800 »
1 » » 50.000 »	181 » » 200 »

V celotnem obsegu loterije, katere je 7 razredov razvrstena 100.000 srečk s 48.405 dobitki v 8 premijah, tako da mora približno polovica vseh srečk z gotovostjo zadeti.

Največji dobitek I. razreda znaša v srečnem slučaju 50.000 Mark ter se zviša v 2. razredu na 55.000 Mark, v 3. razredu na 60.000 M., v 4. na 65.000 M., v 5. na 70.000 M., v 6. na 80.000 M. in v 7. na 600.000 M.

Srečkanje je postavno določeno. "ene srečkam I. razreda so sledeče: ela orig. srečka M. 6— ali K 7— pol " " " 3— " " 3-50 četrt " " " 150 " " 1-75

Vloge za ostale razrede, kakor tudi natančno določilo dobitkov je razvidno iz uradnih z državnim grbom opremljenih srečkovnih listin, katere razpošiljam na zahtevo zastoj in poštnine prosto.

Vsak vdeležec loterije dobi takoj po dovršenem srečkanju uradno listino, ne da bi jo moral so-le zahtevati.

Izplačevanje in dopošiljanje dobitkov se oskrbi strogo tajno.

Naročila sprejemam proti povzetju ali pa proti naprej plačilu.

Oglasiti se je torej v svrhu naročil predstojčega srečkanja takoj, ali pa vsaj do

20. novembra.

zaupno na naslov:

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft v HAMBURGU.

Denar prihrani, kdor kupi izdelovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u
 v Gorici,
 v Gosposki ulici št. 14
 (v lasni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in naj-finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.
 Lastna delavnica za tapecirano pohištvo.
 Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa, podobe na sipe in platno, ogledala, zima in platno.

Stavbeno podjetje
Znidarčič & Stepančič
 GORICA
 Tržaška ulica št. 29.
 se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih del.
 Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov.
 Za obila naročila se toplo priporočata
Znidarčič & Stepančič.

Mala vila
 nova, visoko pritlična,
 obstoječa iz 4 sob, kuhinje, kleti, drvarnice in z lepim sadnim vrtom se proda radi odpotovanja iz Gorice iz proste roke. V kuhinji je napeljan vodovod. Več se izve: ulica Št. Petra št. 7 Gorica.

Salon Central
Grand Elektro Bioskop
 Piazza Giannastica - Corse Gius. Verdi - Via della Giannastica.
 Internacionalno gledišče živečih, govorečih, pojočih in igrajočih podob.

3. Senzacionalni vsporod:
 Rim, večno mesto (mnogo podob iz l. 1908. — Prilepac oglasov (smešne podobe). — Skopuh (zalojgra v 15 oddelkih). — Za kulisami (smešne slike). — Tercet iz opere „Faust“. — Neprijetna otekline (komični prizori). — Drama med ribiči (povest iz življenja; v mnogih zelo zanimivih oddelkih). — Komedija zmotnjav (več podob, zelo smešno). — Bela magija (čarobne podobe v barvah). — Jaz hočem biti aretiran (zelo komično, smešno).

Predstave:
 ob delavnikih 2 veliki predstavi ob 7/7. in 8. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih ob 7/4, 5, 7/7. in 8. uri. Ob sredo in sobotah ob 5. uri predstava s posebnim programom za otroke in dijake, kjer plača vsak otrok le 20 vin.

Usaka predstava traja čez 1 uro!
 Cene:
 Sedež v loži I K 20 vin. - I. prostor 80 vin. - II. prostor 60 vin. - III. prostor 40 vin. - IV. prostor 20 vin.
 Vsako nedeljo popolnoma nov vsporod.

Naznanilo.
 Vsled naprave gasilnih hydrantov pri vodovodu v Podbrdu je na prodaj dobro ohranjena brizgalnica (šprica).
Županstvo Grahovo
 Jožef Golob, župan.

Namizna jabolka
 fine kakovosti po 10.—, 12.—, in 14.— kron za 100 kg razpošilja iz kolodvora v Litiji v vsaki množini po povzetju J. Razboršek v Šmartnem pri Litiji — Kranjsko. 5 kg jabolk z košarico in franko pošljem za K 2.—

Naznanilo preselitve.
 Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem preselil svojo

ZAHVALA.
 Povodom nenadomestne izgube ki nas je zadela ob smrti našega preljubljenega in dobrega očeta, oziroma deda, gosp.
Josipa Kogoj-a
 izrekamo tem potom vsem udeležencem pogreba svojo najsrčnejšo zahvalo. Posebno zahvalo izrekamo gosp. dež. poslancu in županu Antonu Klančiču in vsem gg. uradnikom in delavcem tovarne v Podgori.
 PODGORA, 8. novembra 1908.
 Žalujoči ostali.

krčmo in kavarno
 iz hiše šte. 120
 v svojo lastno hišo v Prvačini št. 213.
 Tamkaj imam na razpolago novopremljene sobe z krasnim razgledom. Priporočam se sl. občinstvu za nadaljno naklonjenost in zagotavljam točno in dobro postrežbo.
 Z odličnim spoštovanjem
Josip Mozetič
 krčmar in kavarnar
 Prvačina št. 213.

„Goriška ljudska posojilnica“
 vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
 (V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst. — Telefon št. 79.
 Račun poštno hranilnice šte. 837.315.)
 V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.
Posojila se dajejo zadržnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.
Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6 %.
Stanje 31. dec. 1907.: Zadržnikov 1867 z deleži v znesku 99.634 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550-77. Posojila: 1.699.186-77. — Reservni zaklad: 85.954-35. — Vrednost hiš: 112.328.—

Slovenci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Cenj. dame in gospodje -- pozor!
 Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovjšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka.
 Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala da ostane „Original“ le najboljši.
Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.
Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.
Original-Viktoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrduka stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.
Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov. Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.
 Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvo-koles „pne“, orožja, municije in vseh lovskih priprav pri trdkit

CHRISTOFLE & Cie Namizno orodje in posodje vseh vrst.
 Priznana težko pasrebrnjeno najlepše forme.
 Kompletna kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.
Jedino nadomestilo pravega srebra.
 Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone gospodinjstvo itd.
 C. kr.
 dvorni založniki **Christofle & Cie** Dunaj I. Opernring 5 (Heinrichshof).
 Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih. — Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki svojo tovarniško znamko in ime Christofle.

KERŠEVANI & ČUK - GORICA
 Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)
 Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.